

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Critical Success Factors in ERP System Adoption: Comparative Analysis of the Private and the Public Sector, E + M: Economie a Management, ISSN (Print) 1212-3609, Vol 22(2), 203-221.

Научни рад

проф. др Ласло Шереш, проф. др Пере Тумбас, проф. др Предраг Матковић, проф. др Мартон Сакал

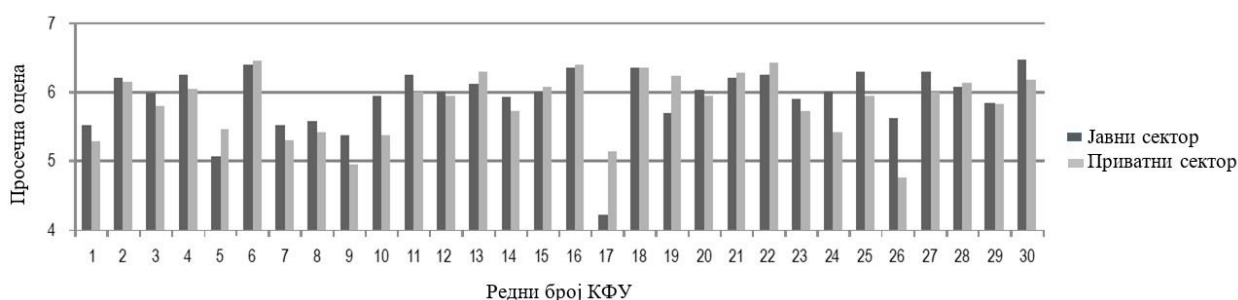

Ово истраживање пружа увид у разлике у перцепцији значаја и степена обезбеђења (испуњености) критичних фактора успеха (КФУ) адопције *ERP* система између организација у приватном и јавном сектору. Истраживање је спроведено на узорку од 77 српских организација, са приближно једнаком заступљеношћу оних из приватног и јавног сектора. Листа КФУ укључених у упитник је састављена на основу опсежне анализе релевантне литературе. Прикупљени подаци и над њима примењени статистички поступци су разоткрили оне КФУ у односу на које постоје значајније разлике између организација из два посматрана сектора. „Укљученост крајњих корисника у активности адопције и имплементације ЕРП система“ се показала као КФУ који највише диференцира организације из ова два сектора.

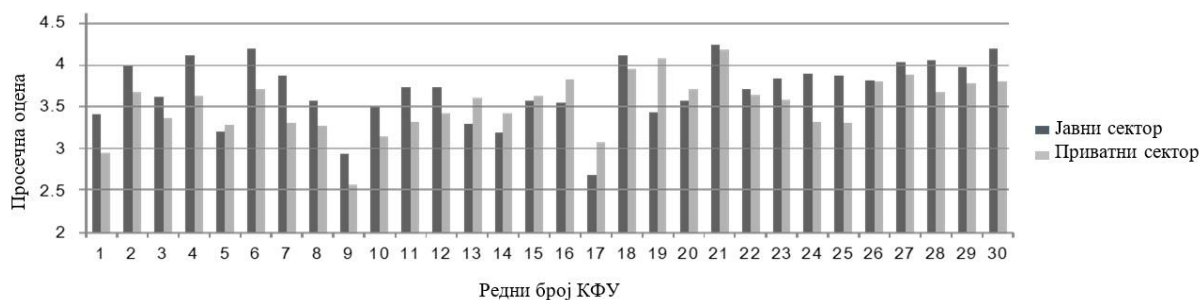
Резултати указују да су разлике између организација у приватном и јавном сектору, када је у питању њихова адопција ЕРП система, наглашеније у погледу њихове успешности у обезбеђењу адекватног нивоа КФУ, него што је то у случају њихове процене значаја појединих КФУ. Ово указује да се разлике у начину функционисања и управљања организацијама у посматрана два сектора више одражавају на њихову способност решавања проблема у критичним областима пословања препознатим као КФУ, а много мање на њихову перцепцију значаја појединих КФУ. Практични допринос овог истраживања се огледа у презентовању корисних налаза чије узимање у обзир би могло допринети постизању бољих резултата у адопцији ЕРП система како у приватном тако и јавном сектору. Спроведено истраживање је отворило и нека нова питања на које би одговоре требало дати у оквиру неких будућих истраживања.

Спроведено истраживање је указало да су разлике између организација у јавном и приватном сектору израженије у погледу њихове успешности у обезбеђењу адекватног нивоа КФУ адопције ЕРП система, него у њиховој перцепцији значајности појединих КФУ. Од 30 посматраних КФУ, статистички значајне разлике у погледу оцене степена обезбеђења КФУ су откривене у случају 6 КФУ, док је у случају њихове процене значајности КФУ исто идентификовано за само 4 КФУ. Посматрајући појединачне КФУ највећа дистинкција је уочена у случају КФУ са редним бројем 19: „Укључивање крајњих корисника у активности

адопције и имплементације ЕРП система“, који је једини КФУ код којег је у односу на оба критеријума оцењивања исказана значајна статистичка разлика између два сектора. Испитаници из приватног сектора су овај КФУ оценили као много значајнији, а у исто време и као много боље испуњен. Овај феномен се може тумачити на различите начине, али је засигурно повезан и са мотивационим факторима који су очигледно наглашенији у приватном сектору. Општи закључак је да разлике у начину функционисања организација у јавном и приватном сектору много више утичу на њихову способност хватања у коштац са проблемима (обезбеђивања адекватног нивоа КФУ), него на њихову способност уочавања и процене значајности КФУ.

Слика 1: Просечне оцене значајности појединих КФУ у јавном и приватном сектору

Слика 2: Просечне оцене степена обезбеђења КФУ у јавном и приватном сектору